

BÍRÁLAT

Radek Patloka: *A magyar igék paradigmatis rendszere*

című szakdolgozatáról

1. A dolgozat témaválasztása

A dolgozat témája a magyar igék paradigmatis rendszere. A szerző – nem magyar anyanyelvűként, magyar nyelven – olyan témát dolgoz fel, mely mind témájánál, mint kidolgozásánál fogva hiánypótló szakmunkaként is megállja a helyét.

Radek Patloka jártasságát a témában és a tudományos igényű írásban jelzik korábban már nyomtatásban is megjelent munkái, melyek közül a *Bevezetés a magyar hangtanba és alaktanba nemcsak idegen ajkúak számára*, valamint a témavezetőjével, Dr. H. Tóth Istvánnal közösen írt *Kettős tükrök. A stilisztikáról magyarul – a magyarról stílusosan* címűekkel korábban már alkalmam nyílt megismerkedni.

2. A dolgozat formai és tartalmi felépítéséről

Radek Patloka szakdolgozata a fent említett munkákhoz hasonlóan tudományos igényű és rendszerezéssel készült, bizonyítja ezt egyrészt a dolgozat nagy terjedelme (95 oldal), másrészt rendkívül logikus felépítése, s nem utolsósorban a felhasznált irodalom gazdagsága (91–92. oldal).

A szerző dolgozatának bevezetésében világosan megjelöli a problémakört, mellyel foglalkozni kíván a szakdolgozatban, vázolja azokat a megközelítési lehetőségeket, irányzatokat, melyek keretében a téma vizsgálható; ezzel jártasságát bizonyítja választott témája terén. Ugyanakkor bevezetőjéből és a dolgozat során az is kiderül, hogy saját, aktuális kutatási eredményeit szintén beleépíti munkájába, és célja a magyar mint idegen nyelv oktatása és a gyakorlati alkalmazhatóság szolgálatába állítani eredményeit.

A dolgozat tartalmi szempontból rendkívül tudatos, logikus felépítésű: az ige fogalmának definiálása és osztályozása után szigorú, átlátható rendben tárgyalja a morfémák, az igealakkok, az igealakokkal és igealakkokkal kapcsolatos tudnivalók, a képzők, a jelek, a ragok témakörét, majd bemutatja a magyar nyelv igeidőit, igemódjait és a ragozási paradigmáit.

A fenti témakörök bemutatása során a szerző mindvégig szem előtt tartja a különböző szakirodalomban megtalálható terminus technicusokat, s ezeket be is mutatja (például az előhangzó tárgyalásánál a 30. oldalon). Szintén jártasságát bizonyítja a témában a feltételes mód jelével kapcsolatos vélemények bemutatása a szakirodalmi források alapján (53–54.

oldal). Ebben az esetben is saját véleményét alkot a felvetett kérdésről, s javaslattal is él – „a feltételes mód jele: $-n$, $-(a)n$, $-(e)n$ ” –, mely a magyar mint idegen nyelv tanítása szempontjából valóban hasznosnak bizonyulhat.

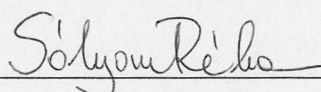
Áttekinthetőségük, precíz megszerkesztettségük miatt kiemelendők még a dolgozat táblázatai is. Ezek rendkívül hasznosnak bizonyulnak a téma tárgyalásakor; úgy gondolom, hogy a magyar igék paradigmatis rendszerének bemutatásában igen nagy segítséget nyújtanak az olvasónak. A táblázatokban alkalmazott jelölések, a táblázatok feliratai, oszlopai és cellái mind pontosak, logikusak, tanulásra is alkalmazhatóak, nem beszélve arról, hogy kivitelezésükben is pontosak, tetszetősek.

3. Összegzés

Radek Patloka szakdolgozata magas színvonalú, a választott témát alaposan feldolgozó és bemutató, tartalmi, terjedelmi és kivitelezési szempontból is kiváló munka. A jövőre nézve javaslom a szerzőnek a dolgozatban bemutatott eredmények gyakorlati alkalmazását, kipróbálását is a magyar idegen nyelvként való oktatásában, valamint a magyarországi és a nemzetközi szakirodalom további eredményes tanulmányozását, beépítését kutatásaiba.

A dolgozat értékelése: kitűnő (5).

Budapest, 2010. április 21.

Solyom Réka

egyetemi tanársegéd

Károli Gáspár Református Egyetem Bölcsészettudományi Kar,
Magyar Nyelvtudományi Tanszék, Budapest

óraadó tanár

Balassi Intézet, Budapest